

Sygn. akt

III AUa 372/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **5 listopada 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Barbara Gonera
	Protokolant	st.sekr.sądowy Anna Budzińska

po rozpoznaniu w dniu **5 listopada 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek apelacji pozwanego organu rentowego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **28 lutego 2014 r.** sygn. akt **IV U 1610/12**

I. **u c h y l a pkt I zaskarżonego wyroku w części dotyczącej miesięcy października 2007 r. i lutego 2008 r. i w tym zakresie o d r z u c a odwołanie,**

II. **w pozostałej części z m i e n i a pkt I zaskarżonego wyroku, w ten sposób, że oddala odwołanie.**

Sygn. akt III AUa 372/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 listopada 2014 r.

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził ,że A. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresach ;

od 1 stycznia 2006r. do 31 stycznia 2006 r. ,

od 1 kwietnia 2006 r. do 31 stycznia 2007 r.,

od 1 marca 2007 r. do 30 września 2007 r.,

od 1 listopada 2007 r. do 31 stycznia 2008 r.,

i od 1 marca 2008 r. do 31 sierpnia 2008 r.

W podstawie prawnej decyzji organ rentowy powołał art. 83 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 9 ust. 1 a, art.12 ust. 1 oraz art.13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.). W uzasadnieniu zaś faktycznym przyjętego rozstrzygnięcia organ rentowy naprowadzał, że powyższa decyzja jest konsekwencją wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 18 stycznia 2012 r. sygn. akt III AUa 761 /11, który zalecił ponowne rozpoznanie sprawy w zakresie dokładnego ustalenia okresów w których A. G. miałyby podlegać ubezpieczeniu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Powyższe zaś skutkowało wezwaniem wyżej wymienionej do złożenia ewentualnych dodatkowych wyjaśnień, po czym -wobec jej dalszej beczynności i powiadomieniu o zakończeniu postępowania dowodowego- wydana została przedmiotowa decyzja, przy uwzględnieniu poczynionych już wcześniej ustaleń służących do wydania uprzedniej decyzji z dnia 19 lipca 2011 r.

Wnioskodawczyni A. G. odwołała się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy Ubezpieczeń Społecznych w R.. W odwołaniu z dnia 8 czerwca 2012 r. wnioskodawczyni wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, iż w okresach w niej wskazanych nie podlegała obowiązkowi ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej , a jedynie z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z płatnikiem J. K. zarzuciła, że rozstrzygnięcie ZUS wydane zostało z rażącym naruszeniem prawa. W obszernym uzasadnieniu wniesionego odwołania – utrzymując , iż zaskarżona decyzja dotyczy nie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą -wnioskodawczyni podnosiła ,że twierdzenia organu rentowego jakoby zawarta przez nią z J. K. umowa o pracę nakładczą zmierzała do obejścia ustawy są tak bezzasadne jak i nie udowodnione i nie mające żadnego potwierdzenia w zaistniałym stanie faktycznym.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 1 października 2012 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wnosił o oddalenie żądania wnioskodawczyni z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych. Podkreślając, iż kwestia wyłączenia odwołującej z ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą z J. K. w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 sierpnia 2008 r. przesądzona już została prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 26 stycznia 2011 r. sygn. akt III U 717/10 oddalającym odwołanie J. K. od wydanej w tym przedmiocie decyzji ZUS z dnia 28 kwietnia 2010 r. (przy udziale w tym postępowaniu sądowym ,

w charakterze zainteresowanej m. innymi A. G.), organ rentowy naprowadzał, że w tej sytuacji, i przy uwzględnieniu faktu jednoczesnego pozostawania przez wnioskodawczynię w zatrudnieniu pracowniczym w (...) Przedszkolu Nr (...) w Ł., jedynie istotnym było to w jakich miesiącach odwołująca uzyskiwała minimalne wynagrodzenie za pracę. Opierając się zaś w tym względzie na składanych przy pracodawcę wnioskodawczyni miesięcznych raportach rozliczeniowych ustalono, iż w miesiącach objętych treścią zaskarżonej decyzji wynagrodzenie za pracę nie osiągnęło tego pułapu, stąd przewidziany w art. 9 ust.1a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) obowiązek ubezpieczeń społecznych odwołującej z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej .

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania A. G. , wyrokiem z dnia 28 lutego 2014 r. (sygn. akt IV U 1610/12);

- w pkt I-zmienił zaskarżoną decyzję ustalając , że wnioskodawczyni nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w okresie od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2008 r. ,

- w pkt II- zaś dalej idące żądanie odwołania oddalił. U podstaw powyższego rozstrzygnięcia legło –poczynione w oparciu o informację Dyrektora Szkół w Ł. - ustalenie Sądu I instancji o osiągnięciu przez wnioskodawczynię A. G.

w okresie od 1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2008 r. wynagrodzenia za pracę

z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedszkolu Nr (...) w Ł. w wysokości wyższej od najniższego ustawowego wynagrodzenia jakie wówczas obowiązywało, a które zdaniem Sądu Okręgowego w całym tym okresie wynosić miało 936 zł. Równocześnie Sąd Okręgowy w Rzeszowie- powołując się na przeprowadzony dowód z akt sprawy III U 717/10 Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu - podkreślał , że tak jak podnosił to w odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy ,kwestia nie podlegania przez odwołującą ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy nakładczej w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 sierpnia 2008 r. została prawomocnie przesądzona wyrokiem jaki zapadł w tej sprawie w dniu 26 stycznia 2011 r. W świetle więc powyższego i wobec bezspornej okoliczności dotyczącej prowadzenia przez A. G. pozarolniczej działalności gospodarczej począwszy od 27 grudnia 2000 r., Sąd I instancji ,dokonując oceny prawnej sprawy, uznał żądanie odwołania za częściowo uzasadnione, i wskazując w tym względzie w podstawie prawnej wyroku na art. 9 ust. 1 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 r. poz.1442 ze zm.) a także art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji.

W pozostałym jednak zakresie, wobec faktu iż odwołująca z tytułu pracowniczego zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy przed dniem 1 września 2007 r. osiągała wynagrodzenie niższe od minimalnego ,Sąd Okręgowy w Rzeszowie odwołanie w tej części oddalił, przy powołaniu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w R. z dnia 28 lutego 2014 r. w części uwzględniającej żądanie odwołania (pkt I wyroku) zaskarżony został przez pozwaną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. . W apelacji z dnia 17 kwietnia 2014 r. (v. k- 51 – 52) organ rentowy , zarzucając przede wszystkim naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę zebranego materiału, a w szczególności pominięcie wskazywanych w aktach organu rentowego dowodów dotyczących tak wymiaru zatrudnienia jak

i wysokości osiąganego przez odwołującą wynagrodzenia za pracę z tytułu zatrudnienia w (...) Przedszkolu Nr (...) w Ł. ,wynosił o zmianę zaskarżonej części rozstrzygnięcia poprzez oddalenie i w tym zakresie odwołania wnioskodawczyni, względnie uchylenia pkt I wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi. W uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący w szczególności akcentował ,że ze składanych przy płatnika składek – pracodawcy A. G.- raportów miesięcznych wynikało ,iż została ona zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy dopiero od 1 września 2008 r., a nie jak ustalił to Sąd I instancji od 1 września 2007r. ,zaś co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę (które zresztą z dniem 1 stycznia

2008 r. wynosiło 1126 zł , a nie jak przyjął to Sąd Okręgowy 936 zł.) w okresie od

1 września 2007 r. do 31 sierpnia 2008 r. było wypłacone wyłącznie w październiku 2007 r. i lutym 2008 r. W świetle więc powyższego przywoływana przez Sąd I instancji informacja pracodawcy wnioskodawczyni, jako pozostająca w wyraźnej sprzeczności z wyżej wskazanymi składanymi przez niego do ZUS raportami miesięcznymi, jawiła się jako wątpliwa i z tego też względu wymagała choćby dodatkowego wyjaśnienia, czego bezzasadnie zaniechał Sąd Okręgowy w Rzeszowie.

Wnioskodawczyni A. G. w pisemnej odpowiedzi na apelację

z dnia 10 czerwca 2014 r. (v.k-60) wniosła o oddalenie środka zaskarżenia ZUS, przy zasądzeniu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych , stwierdzając lapidarnie , iż zaskarżona część wyroku Sądu I instancji jest prawidłowa i oparta na kompleksowej ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ,rozpoznając apelacje pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. zważył co następuje;

Niezależnie od wniosków i zarzutów apelacji, wniesiony przez organ rentowy środek odwoławczy - w części dotyczącej wyłączenia wnioskodawczyni z obowiązku ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej w miesiącach października 2007 r. i lutym 2008 r. -skutkować musi uchyleniem pkt I wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 28 lutego 2014 r. przy jednoczesnym odrzuceniu w tej części odwołania wnioskodawczyni. W tym bowiem zakresie zaskarżone rozstrzygnięcie wydane zostało w warunkach nieważności postępowania , co Sąd II instancji stosownie do art. 378 § 1 k.p.c. ma na uwadze z urzędu, z uwagi na przewidzianą w art. 379 pkt 1 k.p.c. przesłankę , odniesioną w tym wypadku do braku przedmiotu zaskarżenia. W sprawach bowiem z zakresu ubezpieczeń społecznych droga sądowa jest dopuszczalna dopiero w sytuacji wydania uprzedniej decyzji przez organ rentowy, co w przypadku wyżej wskazanych miesięcy nie miało miejsca, jako, że już z samej treści zaskarżonej decyzji ZUS wynikało , iż zostały one przez organ rentowy wyłączone z obowiązku ubezpieczeń społecznego odwołującej z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej (bliżej na temat warunkowej niedopuszczalności drogi sądowej w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych m. innymi w postanowieniu Sadu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 12 grudnia 2013r. III AUz 398/13 LEX nr 1418998) .

Mając więc powyższe na uwadze i na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku tut. Sądu .

W pozostałym zakresie wniesiony przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. środek zaskarżenia skutkować musi wydaniem orzeczenia reformatoryjnego jako , że zaskarżony wyrok w tej części wydany został – jak słusznie podnosi skarżący – z rażącym naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. , przy czym ta przesłanka zaskarżenia nie polega w tym wypadku - tak jak podnosi apelacja -na dowolnej ocenie dowodów , czy niewyjaśnieniu wszystkich okoliczności faktycznych sprawy, ale na jaskrawej sprzeczności zasadniczych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, niezależnie od tego – co także trafnie naprowadza skarżący -, że Sąd I instancji niewłaściwie przyjął wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę jaka obowiązywała od dnia 1 stycznia 2008 r. I tak dokonując właściwej już analizy treści informacji Dyrektora Zespołu Szkół w Ł. z dnia 20 grudnia 2013 r. (v. k- 32 - 38) - wbrew temu co przyjął Sąd Okręgowy w Rzeszowie – stwierdzić należy, że wyraźnie tam poddano, iż wnioskodawczyni A. G. zatrudniona została w (...) Przedszkolu Nr (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy dopiero od września 2008 r. a nie jak ustalili to Sąd I instancji od września 2007r. (najwidoczniej mylnie odczytując rubryki z karty 37 , gdzie informacja ta została zawarta) . Z kolei podane w tej informacji osiągnięte przez odwołującą w okresie od 1 września 2007r. do 31 sierpnia 2008 r. wynagrodzenie za pracę (z wyłączeniem miesięcy uwzględnionych przez ZUS tj. października 2007 r. i lutego 2008 r.) wynosiło odpowiednio: wrzesień 2007r. - 908 zł, listopad i grudzień 2007r. po 916 zł w każdym z tych miesięcy, styczeń 2008r.- 896 zł, marzec 2008r.- 1086 zł, kwiecień 2008r.- 1066 zł, maj ,czerwiec, lipiec i sierpień 2008r. po 1051 zł. Tymczasem minimalne wynagrodzenie za pracę w 2007 r. wynosiło 936 zł miesięcznie (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 września 2006r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2007r. - Dz. U. 2006 r. Nr 171, poz. 1227) , zaś od dnia 1 stycznia 2008 r. do końca tego roku kalendarzowego 1126 zł miesięcznie

(w tym wypadku rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2007r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2008r. -Dz. U. 2007 r. Nr 171 poz. 1209). Tym samym jasne się staje, że odwołująca w wyżej wymienionych miesiącach tak określonego pułapu wynagrodzenia nie osiągnęła (co potwierdza też prawidłowość składanych przez jej pracodawcę raportów miesięcznych na jakie powoływał się organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję). To zaś w świetle brzmienia art. 9 ust. 1 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. 2013 r. poz.1442 ze zm.) stanowi o obowiązku ubezpieczeń społecznych wnioskodawczyni z tytułu prowadzonej równoległe w tym czasie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Mając więc powyższe na uwadze i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzeczono z kolei jak w pkt II sentencji wyroku tut. Sądu.

(...)

(...)

(...)

(...)